

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/174/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322203989
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322203989.8

Rozhodnutie

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o mal. R. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: P. E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž., D. XXX/X a Q. Q. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., U. XXX/X, v konaní zastúpený M. legalis, s.r.o., so sídlom Hlavná 546/45, Svit, zastúpená konateľkou JUDr. Miroslavou Zacharovou, na návrh otca, o zníženie výživného a zmenu úpravy styku, takto

rozhodol:

I. Upravuje sa styk otca s mal. R., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s mal. dieťaťom:

- každý páry týždeň v roku od piatku od 14:30 hod. do nedele do 14:30 hod.,
- každý páry rok v čase jarých prázdnin od piatku predchádzajúceho jarým prázdninám od 14:30 hod. do štvrtka jarých prázdnin do 14:30 hod.,
- každý nepáry rok od veľkonočného štvrtka od 14:30 hod. do veľkonočného pondelka do 14:30 hod.,
- každoročne počas letných prázdnin od 01.07. od 14:30 hod. do 15.07. do 14:30 hod. a od 01.08. od 14:30 hod. do 16.08. do 14:30 hod.,
- každý rok od 26.12. od 14:30 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 14:30 hod.,

s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní mal. dieťa si odovzdať a prevziať stanovený čas na vlakovej stanici v Štúrove. Matka je povinná mal. dieťa na styk riadne pripraviť a otcovi odovzdať cestovný doklad a preukaz poistenca, ktoré je otec povinný po ukončení styku matke vrátiť. Otec je povinný v prípade vycestovania s maloletým mimo územia ČR matke oznámiť termín a miesto pobytu minimálne 3 dni pred vycestovaním.

II. Návrh na zníženie a zvýšenie výživného sa z a m i e t a .

III. Konanie v časti o zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a zastupovania maloletého sa z a s t a v u j e .

IV. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 16.03.2017 č.k. 10P/48/2016-245 v časti o úprave styku.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec mal. dieťaťa sa návrhom, súdu doručeným dňa 26.10.2022, domáhal zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Výživné navrhol určiť (znížiť - poznámka súdu) vo výške 100,- eur mesačne, určiť, že zaostalé výživné nevzniklo. Styk s mal. dieťaťom žiadal upraviť tak, že je oprávnený sa so synom stretávať od 14:30 hod. prvého piatka každého mesiaca do 14:30 hod. druhej nedele v mesiaci s

výnimkou mesiaca júl, kedy je oprávnený byť s maloletým každoročne od 01.07. od 14:30 hod. do 31.07. do 14:30 hod. a počas zimných prázdnin od 31.12. od 14:30 hod. do 15.01. do 14:30 hod. Rodičia sú navzájom oprávnení a povinní mal. dieťa si odovzdať a prevziať v stanovený čas na vlakovej stanici v Štúrove. Matka je povinná mal. dieťa na styk riadne pripraviť, otcovi odovzdať cestovný doklad a preukaz poistenca, ktoré je otec po ukončení styku povinný matke vrátiť. V návrhu, ako i na pojednávaní poukázal na to, že v roku 2017 boli upravené rozsudkom tunajšieho súdu práva a povinnosti rodičov k mal. dieťaťu. Napriek tomu, že jeho styk s dieťaťom bol upravený bez prítomnosti matky, nerealizoval sa v zmysle rozhodnutia. Musel sa prispôsobovať matke, ak chcel so synom tráviť čas. Stretávali sa vždy v jej prítomnosti a v jej bydlisku. Matka mu nedovolila dieťa si odniesť do miesta svojho bydliska a starať sa o syna osobne. Z tohto dôvodu podal návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Aj vo vykonávacom konaní matka robila obštrukcie, preto podal na ňu trestné oznámenie. Styk so synom sa začal realizovať v zmysle rozhodnutia súdu až od 07.09.2022. Keďže mu matka nedovolila s dieťaťom tráviť čas, spoznávať ho, hrať sa s ním, učiť ho, nevie s ním maloletý poriadne komunikovať. Keďže je syn už veľký chlapec, dokáže vydržať bez problémov bez matky a tráviť čas s otcom. Účelom návrhu je, aby mohol byť so synom bez prítomnosti matky. Chcel by zlepšiť komunikáciu s dieťaťom, keďže komunikujú v anglickom jazyku, ale syn napriek tomu, že rozumie, odpovedá väčšinou len slovami „áno,“ „nie,“ „hm.“ Málo s ním komunikuje. Matka mu umožnila byť s dieťaťom aj po Silvestri minulého roka, čo ho prekvapilo. Myslí si, že dieťa k nemu má dobrý vzťah. V minulosti bol s ním syn aj na Filipínach, keďže ho chcel vidieť starý otec. Vtedy s nimi bola i matka, keďže mu syna samého nedovolila zobrať. Všetky náklady hradil sám. Pokiaľ by syn bol v rámci rozšíreného styku v jeho domácnosti, pripravoval by sa do školy, nakoľko mu našiel učiteľku a na web stránke školy sú informácie o tom, čo v škole aktuálne preberajú. Nakoľko sám pracuje z domu, dozeral by na to, aby sa maloletý učil. Tiež by mu chcel zabezpečiť nejaké lekcie, aby sa naučil hrať na hudobnom nástroji. Pokiaľ je syn v jeho domácnosti, matka mu volá niekoľkokrát za deň s čím nemá problém ale dieťa sa domov nepýta. V čase, keď chodil do domácnosti matky, nedokázali riadne komunikovať, hádali sa aj pred mal. dieťaťom. Pokiaľ nie je so synom, volajú si 2-3 krát za týždeň cez videohovor. Zaujíma sa o výsledky dieťaťa aj v škole. V škole uviedli, že nemajú problém s tým, aby dieťa nebolo na vyučovaní, ak to bude v súdnom rozhodnutí, nakoľko majú skúsenosti s dištančným vzdelávaním a denne nahadzujú do elektronického systému učivá, ktoré sa v ten-ktorý deň preberajú. Pre syna chodí vlakom,

niekedy autom. Matka mu dieťa prinesie na vlakovú stanicu v Štúrove, aby nemusel ešte cestovať autobusom aj do miesta bydliska dieťaťa. Aj v jeho domácnosti má syn prístup na internet. Má vedomosť, že syn sa aj v domácnosti matky sám pripravuje do školy. Snaží sa dieťaťu robiť u neho program. Navštívili zábavný park, stretávajú sa s jeho príbuznými, ktorí majú maloleté deti. Synovi obmedzuje čas trávený hrami na PC, nechce, aby na tom bol závislý. Síce jeho návrh na úpravu styku je netypický, ale on má premyslené a naplánované pôsobenie syna v jeho domácnosti tak, aby nedošlo k zanedbaniu vzdelávania. Poukazuje na školský zákon č. 245/2008 Z. z., ktorý umožňuje domáce vzdelávanie žiakom a študentom s individuálnym študijným plánom v domácom prostredí. On však nežiada individuálny študijný plán, keďže syn by bol v jeho domácnosti len o tri pracovné dni viac, ako je už styk upravený. Počas 5 pracovných dní mu zabezpečil súkromnú výučbu v jeho domácnosti. V súčasnosti existuje veľa domoškôl/ kmeňových škôl, ktoré sa zameriavajú výslovne na vzdelávanie žiakov v domácom prostredí. Má za to, že mimoškolské aktivity syna by nemali byť postavené nad stabilný vzťah maloletého s vlastným otcom. Na vzťahu syna s otcom záleží, keďže tento vzťah môže dieťa veľa naučiť. Vie mu pomôcť odpútať sa od matky, stať sa nezávislejším, schopnejším a sebestačnejším človekom. Môže podporiť sebavedomie dieťaťa. Jeho návrh je výsledkom rokov snaženia sa dohodnúť s matkou dieťaťa, aby so synom mohol tráviť čas a budovať si s ním riadne a stabilné puto. Uvedomuje si, že na vzťahu so synom musí pracovať, predovšetkým, čo sa týka komunikácie. Jeho vzťah so synom je rovnako dôležitý, ako vzťah matky a syna. V prípade nevyhovenia jeho návrhu, ktorý súdu doručil, by chcel, aby styk zostal upravený počas školského roka tak, ako doteraz. Počas letných prázdnin by chcel byť s dieťaťom celý mesiac júl a posledné dva augustové týždne, tiež v čase jarných, veľkonočných a zimných prázdnin, kedy by chcel styk upraviť od 26.12. Výživné žiadal znížiť zo sumy 180,- eur na 100,- eur mesačne, keďže sa mu zvýšia výdavky, nakoľko maloletý v jeho domácnosti bude dlhšie obdobie. Taktiež za posledných 5 rokov precestoval a vynaložil veľa financií na právne zastúpenie v konaní pred súdom a na polícii, náklady mu vzniknú aj so zabezpečením doučovania pre dieťa. Matka podľa jeho vedomostí má vyšší príjem ako on. Na pojednávaní dňa 27.06.2023 uviedol, že na zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti a rozhodnutí o zastupovaní syna netrvá, nakoľko o tomto už bolo rozhodnuté v r. 2017 a v tomto smere zmenu úpravy práv a povinností nežiada.

2. Matka s návrhom otca nesúhlasila. Má za to, že konanie je úplne zbytočné. Otcovi styk so synom umožňovala, keďže až do r. 2019, resp. 2020 chodil do jej domácnosti. Otec voči tomu nemal výhrady, len chcel dosiahnuť, aby si mohol dieťa zobrať do Brna. Aj synovi to takto vyhovovalo. Ona chodila s dieťaťom do otcovej domácnosti, kde i prespávali. So zmenou styku nesúhlasí, keďže otec dieťaťu nevie zabezpečiť školskú dochádzku, jemu na vzdelaní syna nezáleží. Syn by mal mať režim ako doteraz, byť so spolužiakmi v školskom prostredí. Dvakrát v týždni má dieťa mimoškolské aktivity, vždy vo štvrtok a v piatok navštevuje ZUŠ. Síce si dieťa do domácnosti otca berie učebnice, ale ani ich neotvorí. Potom učenie doháňa v nedeľu večer. Myslí si, že aj teraz si dieťa ľahšie zvyká na to, že je štyri dni mimo domu. U otca nemá prístup na internet, pričom po škole je s kamarátmi v kontakte takouto formou. U otca sú len v jednej izbe, keďže v byte bývajú aj iní podnájomníci. Má pochybnosti o tom, ako by sa maloletý vzdelával u otca, keď otec pracuje z domu, stále má otvorený laptop, aj keď komunikuje so synom. Počas letných prázdnin by synovi, tak ako otec navrhuje styk, bolo veľmi dlho. Potvrdila, že v septembri 2022, keď mali medzi sebou napäté vzťahy, odmietla dať otcovi synov pas. Následne mu ho vydala a otec ho odmieta vrátiť. Syna odváža na vlakovú stanicu do Štúrova, keďže prihliada na jeho záujem, nechcela, aby niekde dieťa muselo prestupovať. Nesúhlasí s úpravou styku počas vyučovania. Síce aj doma sa syn učí sám, ale jeho vedomosti preveruje. Vždy bol čistý jednotkár, ale odkedy chodí k otcovi do Brna, začína mať aj dvojky, keďže u otca sa nemusí učiť. Otec mu hovorí, že je dôležitejšie

prežiť v lese, ako byť úspešný v škole. Pokiaľ začalo konanie o výkon rozhodnutia, chodil otec za synom zhruba každý druhý víkend, teda bol s ním tých 8-9 dní za mesiac. Vtedy mu to stačilo. Ak by otec nepodal návrh, mohli takto kvázi ako rodina fungovať aj naďalej bez toho, aby syn vnímal nejaké rozpory medzi nimi. Nechce, aby syn vymeškával z vyučovania. Zatiaľ ho ospravedlňovala ona, nik sa na dôvod nepýtal. Keďže nastupuje do 5. ročníka, pribudnú mu povinnosti. Nemá problém, aby bol otec s dieťaťom počas prázdnin, ale každý druhý rok chce byť aj ona so synom v čase jarných prázdnin a veľkonočných sviatkov. V lete by dieťa celý mesiac u otca nevydržalo. Zvykne chodiť do cirkevného, aj jazykového tábora. Navrhla styk počas školského roka upraviť každý druhý víkend a uložiť otcovi povinnosť oznámiť jej, pokiaľ s dieťaťom počas letných prázdnin vycestuje do zahraničia. So znížením výživného nesúhlasila, keďže náklady na syna sa zvyšujú, má aj mimoškolské aktivity.

3. Kolízny opatrovník uviedol, že na základe telefonického rozhovoru s riaditeľkou základnej školy, ktorú navštevuje maloletý, zistil, že rodič môže ospravedlniť neprítomnosť dieťaťa maximálne na 5 dní, avšak len z dôvodu choroby. Navrhol upraviť styk otca s mal. dieťaťom každý druhý víkend od piatku 14:30 hod. do nedele 14:30 hod. majú za to, že nie je v záujme maloletého, aby vynechával povinnú školskú dochádzku. Počas letných prázdnin navrhol styk upraviť v mesiaci júl a august vždy od 1. do 14. dňa, keď sám maloletý uviedol, že by pre neho bolo dlho, ak by u otca trávil dlhší čas. Počas zimných prázdnin navrhol styk upraviť od 26.12. do 06.01. nasledujúceho roka a počas jarných prázdnin od piatku pred jarnými prázdninami do nasledujúceho štvrtka. Má za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca uhrádzať určené výživné a nakoľko sa náklady na maloletého zvýšili, od septembra bude navštevovať druhý stupeň základnej školy, navrhol zvýšiť výživné na sumu 220,- eur mesačne.

4. S poukazom na späťvzatie návrhu zo strany otca, súd konanie v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matke a zastupovania dieťaťa, v súlade s § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), zastavil.

5. Účastníci konania sa po vyhlásení rozhodnutia vzdali práva na podanie odvolania proti výroku, ktorým súd zamietol návrh otca na zníženie výživného, z ktorého dôvodu ohľadne tohto výroku súd odôvodnenie nevyhotovuje (§ 221 písm. a) Civilný sporový poriadok).

6. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 16.03.2017 č. k. 10P/48/2016-245 bol mal. R. zverený do osobnej starostlivosti matke s tým, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Zo strany otca určil výživné vo výške 180,- eur mesačne. Upravil styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený byť s maloletým od 14:30 hod. prvej stredy každého mesiaca do nasledujúcej nedele do 14:30 hod., s výnimkou mesiaca júl, kedy je oprávnený byť s dieťaťom každoročne od 01.07. od 14:30 hod. do 10.07. do 14:30 hod. s tým, že rodičia sú navzájom oprávnení a povinní mal. dieťa si

odovzdať a prevziať v stanovený čas v bydlisku matky. Matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť, otcovi odovzdať cestovný doklad a preukaz poisťenca mal. dieťaťa, ktoré je otec po ukončení styku povinný matke vrátiť. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.06.2017. Už v tom čase otec žil a pracoval v Českej republike. Mal. R. navštevoval materskú školu.

6.1. Z výpovedí rodičov, ako i pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6Em/1/2018 vyplýva, že k realizácii styku otca podľa rozhodnutia súdu nedochádzalo. Otec sa síce s maloletým stretával, avšak v bydlisku matky, resp. niekedy i mimo jej bydliska, avšak vždy

za prítomnosti matky. Dieťa bolo i v jeho domácnosti v Brne, ako i u jeho príbuzných na Filipínach, avšak vždy bola matka prítomná. Následne otec dňa 10.01.2018 podal návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 18.11.2021 č. k. 6Em/1/2018-136 bol nariadený výkon rozhodnutia, ktorým bol styk otca s maloletým upravený. Uznesením zo dňa 09.05.2023 č. k. 6Em/1/2018-286 bolo konanie o výkon rozhodnutia zastavené z dôvodu, že od septembra 2022 sa styk otca s dieťaťom začal realizovať. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.06.2023. Od 07.09.2022 sa styk realizuje v zmysle súdneho rozhodnutia. Výnimočne po Silvestri 2022 a v máji tohto roka matka umožnila dieťaťu byť v domácnosti otca dlhšie. Ojedinele otec pre dieťa príde do domácnosti matky autom. Väčšinou na základe vzájomnej dohody si syna odovzdávajú na vlakovej stanici v Štúrove. V čase, keď sa mal. R. zdržiava u matky, je s otcom v pravidelnom kontakte cestou videohovorov. Maloletý s otcom komunikujú v jazyku anglickom, ktorému maloletý rozumie, avšak s otcom komunikuje veľmi stroho, ktorú skutočnosť uviedol sám otec.

6.2. Trestným rozkazom Okresného súdu Levice zo dňa 02.05.2023 č. k. 3T/46/2023-168 bola matka maloletého uznaná vinnou z pokračovacieho prečinu marenia úradného rozhodnutia podľa § 349 Trestného zákona a bol jej uložený peňažný trest 400,- eur a pre prípad zmarenia výkonu trestu bol uložený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiace.

6.3. Mal. R. je žiakom 4. ročníka základnej školy v Leviciach. Z hodnotenia školy vyplýva, že je veľmi slušný, inteligentný a zodpovedný žiak. Na vyučovanie sa pravidelne pripravuje. Zapája sa do rôznych súťaží, kde sa umiestňuje na vyšších miestach, napr. matematická olympiáda, súťaže z jazyka slovenského. V triede je obľúbený. Obaja rodičia sa zaujímajú a informujú ohľadne neho prostredníctvom edupage a spoločného rodičovského chatu. Matka sa zúčastňuje rodičovských združení. S otcom tiež prebehlo osobné stretnutie. Triednu učiteľku kontaktuje aj cestou e-mailu. Maloletý je zdravý. Pravidelne vo štvrtok a v piatok navštevuje základnú umeleckú školu (hra na akordeóne).

6.4. Otec dieťaťa naďalej žije a pracuje v Českej republike, v Brne. Žije v trojizbovom byte s ďalšími dvoma nájomníkmi, pričom každý má k dispozícii jednu izbu. Kúpeľňu a kuchyňu užívajú spoločne. Jedná sa o trojizbový byt, v ktorom otec býval i v čase ostatného rozhodnutia v r. 2017.

6.5. V rámci informatívnych pohovorov, ktoré maloletý absolvoval v rámci konania sp. zn. 6Em/1/2018 cestou kolízneho opatrovníka (čl. 246 v pripojenom spise) bolo zistené, že mal. R. dňa 12.09.2022 odmietal odísť s otcom. Po odchode, cestou do Brna, sa s ním veľmi nerozprával. Prvá noc pre neho bola zlá, ale následne bolo u otca dobre. Otec sa o neho staral, navaril mu, niekedy sa aj spolu zahráli. Vyjadril sa, že by s otcom chcel byť iba cez víkendy, ak by si mohol vybrať, aj to len jeden víkend v mesiaci. Nepoprel pozitívny vzťah k otcovi. V rámci tohto konania bol s maloletým vykonaný konajúcou sudkyňou pohovor dňa 04.04.2023 bez prítomnosti rodičov. Potvrdil, že do domácnosti otca chodí od septembra 2022. Predtým sa s otcom stretával len za prítomnosti mamy, bál sa ísť sám, keďže bol menší. Niekedy ocino príde autom, inokedy vlakom. U ocina niekedy chodia aj von. Otec zvykne pracovať z domu. Vtedy on leží, pretože ocino nemá televízor. Niekedy je na počítači a rozpráva sa s kamarátmi. U ocina nehráva na počítači hry, nevie prečo. Rozprávajú sa anglicky. Všetkému rozumie. U ocina sa niekedy zvykne aj učiť, otec mu nezvykne pomáhať. Pokiaľ sa učí doma, mama ho zvykne vyskúšať, ocino nie. K otcovi si neberie ani hudobný nástroj. Nevie si predstaviť, že by bol dlhšie obdobie v mesiaci s otcom. Asi by mu bolo dlho. Chýbala by mu mama aj kamaráti. Ocino mu o tom hovoril. Keď je u otca, s mamou si telefonujú. Aj u

otca by chcel hrať hry na PC. Keď je doma, chodí aj von s kamarátmi. Má kamarátov aj u ocina, ale u neho sám von nechodí. Bol na Filipínach aj s mamou. Najdlhšie bol u ocina asi 7 dní.

7. Podľa čl. 41 bod 3 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, deti narodené v manželstve i mimo neho majú rovnaké práva. Podľa bodu 4 citovaného článku, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

8. Podľa § 2 Zákona o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom č. 97/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZMPS“), ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ neustanovuje niečo iné medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná alebo zákon vydaný na vykonanie medzinárodnej zmluvy.

9. Podľa § 24 ods. 1 veta prvá ZMPS, vzťahy medzi rodičmi a deťmi vrátane vzniku alebo zániku práv a povinností rodičov sa spravujú právom štátu, na území ktorého má dieťa obvyklý pobyt.

10. Podľa § 24 ods. 3 ZMPS, výkon rodičovských práv a povinností sa spravuje právom štátu obvyklého pobytu dieťaťa.

11. Podľa § 39 ods. 1 ZMPS, právomoc slovenských súdov vo veciach starostlivosti o maloletých je daná, ak má maloletý na území Slovenskej republiky svoj obvyklý pobyt alebo jeho obvyklý pobyt nemožno určiť.

12. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze.

13. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

14. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä:

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,

d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,

e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,

g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,

h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,

i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

18. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.⁶⁾ Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Právo na styk rodiča s dieťaťom vzniká tomu rodičovi, ktorému dieťa nebolo zverené do výlučnej osobnej starostlivosti. Toto právo vyplýva nielen z ustanovení Zákona o rodine a Ústavy SR (čl. 41), ale tiež z medzinárodných dohovorov, napr. Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý v čl. 7 uvádza, že je právom dieťaťa poznať svojich rodičov, že dieťa má právo na rodičovskú starostlivosť, na zachovanie rodinných väzieb, na výchovu a najmä na právo udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom (čl. 9).

20. V prípade rozhodovania súdu o úprave styku rodiča s dieťaťom, je nutné vychádzať z toho, že právom rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať, podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné väzby s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov a že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.

21. Povinnosť súdu pri rozhodovaní vo veci maloletého dieťaťa sledovať jeho najlepší záujem vyplýva okrem iného aj z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 4 CMP, čl. 5 Zákona o rodine.

22. Zákon o rodine, ani iný právny predpis nemá ustanovenia, z ktorých by striktné vyplývali kritériá pre stanovenie spôsobu realizácie styku rodiča s dieťaťom. Určenie spôsobu, akým sa bude styk upravený súdom maloletého dieťaťa s rodičom realizovať, je vždy výsledkom posúdenia konkrétnych skutkových okolností každej prejednávanej veci. Vďaka tomu môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery „šité na mieru“ pre ten-ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem maloletého dieťaťa a zachovanie práva rodičov na ich vzťah k maloletému dieťaťu. Stretávanie sa rodiča s dieťaťom je právo rodiča a nie povinnosťou, ktorému korešponduje povinnosť druhého rodiča dieťa na styk riadne pripraviť.

23. Pri rozhodovaní o úprave (zmene úpravy) styku otca s maloletým súd prihliadol predovšetkým na záujem mal. R., jeho zdravý fyzický a psychický vývoj, vek dieťaťa, vzdialenosť bydlísk rodičov, vzťah maloletého k rodičom, ako i školskú dochádzku.

24. Nie je v záujme maloletého už upravený styk, v čase školského vyučovania, ani jeho rozšírenie o ďalšie pracovné dni upraviť počas školského roka, ako to otec navrhol. V súčasnosti maloletý si plní školskú dochádzku, nie je žiadúce, aby vyučovanie vymeškával, ani za predpokladu, že mu otec zabezpečil doučovanie. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že v zmysle Zákona č. 245/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov o výchove a vzdelávaní (ďalej len „školský zákon“) vyplýva povinnosť plniť si povinnú školskú dochádzku. Pre žiakov, ktorí si plnia povinnú školskú dochádzku sa vzdelávanie organizuje dennou formou štúdia alebo individuálneho vzdelávania (§ 54 ods. 11). Individuálna forma vzdelávania môže byť umožnená na žiadosť zákonného zástupcu za predpokladu splnenia podmienok. Školský zákon však neumožňuje kombináciu oboch foriem vzdelávania. Je možnosť i domáceho vzdelávania, avšak taktiež ho nemožno kombinovať so štúdiom dennou formou. Zákonný zástupca dieťaťa je povinný dbať o to, aby dieťa dochádzalo do školy riadne a včas, ak mu nezabezpečí inú formu vzdelávania podľa zákona; dôvody neprítomnosti doloží dokladmi v súlade so školským poriadkom (§ 144 ods. 8 školského zákona). Je potrebné poukázať i na to, že v prípade neplnenia si povinnej školskej

dochádzky maloletým R., sa rodičia, ako zákonní zástupcovia, vystavujú riziku trestného stíhania pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže.

25. Pozitívny vzťah maloletého k otcovi v konaní nebol spochybnený, ani záujem otca byť súčasťou života svojho syna a podieľať sa na jeho výchove. Otec opakovane poukazoval na to, že účelom jeho návrhu bolo jednak dosiahnuť, aby sa mohol so synom stretávať bez prítomnosti matky, k čomu i dochádza od septembra 2022, i keď až na základe v tom čase prebiehajúceho konania o nariadenie výkonu rozhodnutia. Ďalej návrhom sledoval zlepšiť komunikáciu so synom a vytvoriť si s maloletým bližší vzťah. Súd má za to, že v priebehu celého konania nedošlo k zlepšeniu vzájomnej komunikácie, na čo otec sám poukazoval, avšak je evidentné, že maloletý už nemá problém byť s otcom bez prítomnosti matky, i keď zatiaľ len v obmedzenom rozsahu. Samozrejme, že otec i naďalej má v živote svojho dieťaťa nezastupiteľnú úlohu a jeho vzájomný vzťah s mal. R. je potrebné podporovať a rozvíjať. Súd má za to, že postupne dôjde i k zlepšeniu komunikácie maloletého s otcom. V danom prípade však záujem a povinnosť dieťaťa plniť si povinnú školskú dochádzku prevažuje nad právom otca stretávať sa (byť s dieťaťom) s maloletým i počas pracovného týždňa v čase školského vyučovania. S poukazom na vzdialenosť bydlísk rodičov, skutočnosť, že otec pre dieťa chodí vlakom (uviedol, že je to finančne menej náročné a pohodlnejšie), vek maloletého, ako i povinnosť dieťaťa plniť si školskú dochádzku, vyjadrenie dieťaťa a jeho najlepši záujem, súd upravil styk otca s mal. R. počas školského roka, vynímajúc prázdniny každý druhý týždeň od piatku do nedele, pričom čas odovzdania a prevzatia dieťaťa

určil v zmysle návrhu otca, rešpektujúc príchody a odchody vlakov z miesta a do miesta bydliska otca. V širšom rozsahu upravil súd styk otca počas prázdnin tak, aby obaja rodičia mali možnosť mimo školských povinností tráviť s dieťaťom zhruba rovnako dlhý čas. Miesto prevzatia dieťaťa určil súd na vlakovej stanici v Štúrove, proti čomu matka nemala námietky, keď rodičia si už na tomto mieste dieťa odovzdávajú. Matka je povinná otcovi vydať cestovný doklad a preukaz poistenca dieťaťa, ktoré je jej otec povinný vrátiť po ukončení styku. Zároveň súd uložil otcovi povinnosť informovať matku v prípade vycestovania s maloletým mimo územia Českej republiky, keď je vysoko pravdepodobné, že otec bude mať záujem tráviť čas aj u svojich príbuzných na Filipínach, na čo má právo, avšak je nanajvýš vhodné, aby matku o vycestovaní s dieťaťom do zahraničia, mimo miesta svojho bydliska, informoval. Je potrebné, aby mal. R. s otcom trávil čas, rešpektoval ho ako autoritu, vzor a je nanajvýš vhodné, aby aj otec najmä z hľadiska súčasného vývinového štádia dieťaťa mohol maloletého výchovne usmerňovať, rozširovať mu obzory a podieľať sa naďalej na vyvíjajúcej sa životnej orientácii svojho dieťaťa. Týmto súd zmenil v časti úpravy styku otca s dieťaťom pôvodný rozsudok o výkone práv a povinností rodičov (výrok IV.).

26. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie len proti výroku I. v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Právo podať odvolanie nemajú účastníci konania, ktorí sa tohto svojho procesného práva výslovne vzdali.